

Jungfru Marie bebådelsedag

Predikan 2024-03-17, distansgudstjänst

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-Lutherska Kyrkan i Sverige

I Guds, Faderns, + Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Bön: Käre himmelske Fader! Vi tackar dig för din stora nåd att du lät din Son blir människa och födas av jungfru Maria. Vi tackar dig för att han är sann Gud och sann människa och att han har dött för alla våra synder och uppstått för vår rättfärdiggörelses skull. Vi prisar dig för att du genom din helige Ande vill föra oss till tro och bevara oss till evig salighet. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Dagens ämne: *Marie bebådelse.*

Epistel: Jes. 7:10-14.

Evangelium: Luk. 1:26-38

26 I den sjätte månaden blev ängeln Gabriel sänd av Gud 27 till en jungfru i staden Nasaret i Galileen. Hon var trolovad med en man som hette Josef och som var av Davids släkt, och jungfruns namn var Maria. 28 Ängeln kom in till henne och sade: "Gläd dig, du som fått nåd! Herren är med dig." 29 Men hon blev förskräckt av hans ord och undrade vad denna hälsning kunde betyda.

30 Då sade ängeln till henne: "Var inte rädd, Maria! Du har funnit nåd hos Gud. 31 Du ska bli havande och föda en son, och du ska ge honom namnet Jesus. 32 Han ska bli stor och kallas den Högstes Son, och Herren Gud ska ge honom hans fader Davids tron. 3 Han ska vara kung över Jakobs hus för evigt, och hans rike ska aldrig ta slut."

34 Då sade Maria till ängeln: "Hur ska detta ske? Jag har ju inte haft någon man." 35 Ängeln svarade henne: "Den helige Ande ska komma över dig, och den Högstes kraft ska vila över dig. Därför ska barnet som föds kallas heligt och Guds Son. 36 Och din släkting Elisabet är också havande med en son på sin ålderdom. Hon som kallades ofruktsam är nu i sjätte månaden, 37 för ingenting är omöjligt för Gud." 38 Maria sade: "Jag är Herrens tjänarinna. Låt det ske med mig som du har sagt." Och ängeln lämnade henne.

Marie bebådelsedag är en stor högtidsdag i vårt kyrkoår. Den firas till minne av att Gud då enligt ängelns ord från Gud lät sin evige Son bli människa i jungfru Marias sköte. Hela vår frälsning hänger på detta faktum. Aposteln Johannes skriver i början av evangeliet:

"I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud" (Joh. 1:1). Detta ord kallas inte bara Gud, utan det är verkligen Gud. Det är Guds evige Son, en person i den heliga Treenigheten. I den nicenska trosbekännelsen som vi nyss hörde sjungas bekänner vi:

Jag tror på en enda Gud, allsmäktig Fader, skapare av himmel och jord, av allt vad synligt och osynligt är; och på en enda Herre, Jesus Kristus, Guds enfödde Son, född av Fadern före all tid, Gud av Gud, ljus av ljus, sann Gud av sann Gud, född och icke skapad, av samma väsen som

Fadern, på honom genom vilken allting är skapat; som för oss människor och för vår salighets skull har stigit ned från himmelen och tagit mandom genom den Helige Ande av jungfrun Maria och blivit människa.

När vi kommer till orden ”och blivit människa” brukar vi enligt gammalkyrklig tradition falla på knä för att tillbedja Guds evige Son som nu för vår skull har blivit människa. Är detta verkligen bibliskt? Svar: Ja! Ty det står hos Johannes:

Och Ordet blev kött och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, den härlighet som den Enfödde har från Fadern. Och han var full av nåd och sanning. Johannes vittnar om honom och ropar: "Det var om honom jag sade: Han som kommer efter mig är före mig, för han var till före mig." Av hans fullhet har vi alla fått, nåd och åter nåd. Lagen gavs genom Mose, nåden och sanningen kom genom Jesus Kristus. Ingen har någonsin sett Gud. Den Enfödde, som själv är Gud och i Faderns famn, han har gjort honom känd (Joh. 1:14-18).

Bibeln lär alltså två helt grundläggande saker om Kristus. För det första är han sann Gud av evighet. Han har alltid funnits tillsammans med Fadern och den Helige Ande. Han är verkligen Gud, fastän vi med vårt förnuft inte kan fatta hur den ende, sanne Guden i sitt eviga väsen kan ha tre skilda, självständiga personer: Fadern, Sonen och Anden.

För det andra har Guds evige Son genom det allra största under blivit människa. ”Ordet blev kött”, står det. Men det var inte något syndigt kött, inte någon syndig natur, utan en ren människonatur utan synd och brist. Det står: ”Han var frestad i allt liksom vi fast utan synd” (Hebr. 4:15). Kristus upptog vår mänskliga natur i sin gudomliga person. Redan från det ögonblick då han blev avlad av den Helige Ande var han både sann Gud och sann människa. Sådan kommer han också att förbli i evighet. Detta är en stor tröst för oss. Gud älskade världen så högt att han blev människa. Han blev en av oss. Så kunde han gå in i lidandet och döden i vårt ställe. Så kan han som uppståndne och förhärligad komma till oss varje stund i ordet och sakramenten. När vi i nattvarden tillber hans kropp och blod under bröd och vin är det verkligen den uppståndne Kristus som överallt på jorden, var än nattvarden firas, blir närvarande i kraft Herrens eget ord, som vi upprepar på hans befallning. Så skänker han sin förlåtelse i predikan, i Guds ords läsande och betraktande, i dopet, avlösningen och altarets sakrament. Alla dessa nådemedel vore omöjliga om inte Marie bebådelse hade skett. Utan detta bibliska faktum är både jul, påsk och pingst omöjliga.

Detta innebär att när vi i tro tillber Kristus, vår Herre och Gud, tillber vi också hans mänskliga natur som blivit upptagen i gudomen. Vår lutherska bekännelsen tar bilden av ett stycke järn som genom elden har blivit genomglödgat. Järnet och elden motsvarar då Kristi två naturer, människa och Gud. De är i sig skilda, men genom föreningen har de två blivit ett. Men det har inte skett i form av en blandning, utan som en underbar förening av Gud och människa i en person. Människan Jesus är då liksom genomglödgad av Gudomens eld. Han är därför i sin person också bärare av gudomliga egenskaper. Han är allvetande, närvarande överallt, allsmäktig och allvis, han är också som människa helig och tillbedjansvärd.

Detta stora skedde med en jungfru, Maria. Men det är inte henne som person vi tillber utan det under Gud gjorde med hennes barn, vår Herre Jesus Kristus. Det är hennes tro vi prisar. Därför är det en allvarlig villfarelse när man anropar jungfru

Maria som himladrottningen och vördar henne som en syndfri medlare. Hon bekänner själv att hon behöver en Frälsare. Vår förre kyrkoherde Tom Hardt skriver i en predikan:

Maria sammanfattar i sin lovsång allt, som kan sägas om hennes person i det ordet: "Och min ande fröjdar sig i Gud, min frälsare". (Luk. 1 : 47) Hon är en Evas dotter, ställd under synden, döden och djävulen och med oss hänvisad till att i tro mottaga budskapet om Sonens rike, hans herradöme över denna synd, denna död och denna djävul. Därför måste också Den Helige Ande komma över henne för att rena det kött och blod, som den ende syndfrie, hennes livsfrukt, antog av henne.

Å andra sidan är det viktigt att vi framhåller det bibliska under som skedde med just Maria och som var förutsagt genom profeten Jesaja. I dagens episteltext läste vi ju:

"Lyssna nu, ni av Davids hus. Räcker det inte att ni tröttar ut människor? Ska ni trötta ut min Gud också? Därför ska Herren själv ge er ett tecken: Se, jungfrun ska bli havande och föda en son, och hon ska ge honom namnet Immanuel (Jes. 7:13f).

Otron kan inte acceptera undret att en jungfru utan någon mans medverkan skulle kunna bli havande och föda en son. Ännu mindre kan otron acceptera att denne son skulle kunna var Gud själv. Denna förnekelse finner vi både bland världens människor, men också inom judendomens efterkristna religion och inom den moderna teologin. Ledande biskopar framhåller idag antingen att de inte alls tror på jungfrufödseln eller att de anser denna fråga oväsentlig för tron.

Men för en kristen är det en omistlig och nödvändig trosfråga. Vi bekänner att Maria verkligen var gudaföderskan, Guds moder. Det är ett bibliskt faktum. Det Jesaja förutsade har verkligen skett. Om det inte var precis så som ängeln sade och som evangelisterna skrev, så är hela frälsningen omintetgjord. Om inte barnet som avlades av Anden i Marias liv och som sedan föddes efter nio månader och lades i krubban – om inte detta barn var både Gud och människa är vi förlorade. Då är hela frälsningsverket ogiltigt. Apostlarna och evangelisterna var då bedragare och de trodde på en Kristus som var en falsk profet. Då har judarna rätt som ännu väntar på en annan Messias. Då har otrons människor rätt som säger att berättelserna om ängeln, Anden, Maria och Jesusbarnet bara är utbroderade myter och vackra sagor.

Men vi tackar, lovar och prisar idag Gud för hans stora under. Vi tackar för att allt detta skedde för vår frälsnings skull. Vi tackar för att det är sant som dagens evangelium säger: För Gud är ingenting omöjligt!

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.